A°. 1825. GEPRIVILEGEERDE N°. (64.)

SURINAAMSCHE COURANT.

VOOR DONDERDAG DEN 11e. AUGUSTUS 1825.

PARAMARIBO.

GOUVERNEMENTS SECRETARY.

den 4e. Augustus 1825

Door Zyne Excellentie den Heer Generaal Majoor en Gouverneur is benoemd tot Majoor by de Schuttery te *Paramaribo*, de Heer J. A. MEINAHLERS, Kapitein by dezelve Schuttery.

En is beëedigd de Heer JOSEPH DECAIGNY, als Ambtenaar, by het Secretary voormeld geplaatst.

Tot Burger Kapitein in de divisie boven *Suriname* is benoemd de Eerste Luitenant U. OHLSEN.

De Secretaris van het Gouvernement.
J. G. RINGELING.

BUITENLANDSCH NIEUWS.

Getrokken uit de Hollandsche Couranten van Mei 1825.

SPANJE.

MADRID *den* 21 *April.* Prins *Maximilliaan* van Saken, is, na vele blyken te hebben ontvangen van de milddadigheid van zynen schoon-zoon, den Koning, gisteren van Aranjuez naar Valencia vertrokken, ten einde zich van daar naar Frankryk te begeven.— Twee franciscaner monikken, welke, wegens diefstal ten huize van den pastoor van Vallecaz, ter dood waren veroordeeld, hebben op voorspraak van Z. K. H. eene verzachting van straf bekomen. Z. M. heeft verklaard den vorst de eenige gunst, welke Hoogst dezelve ooit van hem heeft verlangd, niet te hebben kunnen weigeren.

— Sedert eenen geruimen tyd heeft men hier ter stede het gerucht in omloop gebragt, dat de Koning voornemens zoude zyn, om gewegtige veranderingen in het hoog bestuur des Ryks intevoeren, en aan hetzelve het voorkomen te geven van eene regering by vertegenwoordiging.— Dit gerucht heeft de party der hevige Koningsgezinden hoogelyk mishaagd, en reeds op onderscheide plaatsen aanleiding gegeven tot opschuddingen, by welke, als onder andere in Brihuega, de koninklyke vrywilligers ter dier oorzaak met elkander handgemeen zyn geweest. Deze omstandigheden zyn welligt de oorzaken geworden van een rescript des Konings aan den eersten Secretaris van Staat, betrekkelyk de naauwkeurige handhaving van de aloude grondwetten der monarchie; welk rescript in het eenig en officieel dagblad is bekend gemaakt. Hetzelve behelst onder andere de navolgende zinsneden:

„Ik verneem met groot leedwezen, dat men sedert eenigen tyd op de listigste wyze geruchten in omloop brengt, als of men my wilde noodzaken, of immers aanraden, om veranderingen te maken in den regeringsvorm, en nieuwigheden invoeren in het bestuur myner Ryken, door de eerbiedwaardige verordeningen te wyzigen en de uitoefening van het koninklyk gezag te beperken. Deze ongerymde verdichtselen ten eenemale te doen ophouden, is my zoo wel een pligt, als een genoegen. Ten gevolge van dien, verklaar ik, besloten te hebben, om *de wettige regten myner souvereiniteit in al hunnen omvang ongeschonden te zullen handhaven*, zonder daar het minste van te laten glippen, of toe te staan, dat men eenig Kamer, of andere instelling, strydig met onze wetten zou

wel als met onze zeden, tot stand brenge."

Z. M. verklaart wyders van zyne doorluchtige bondgenoten de plegtigste verzekering te hebben ontvangen van hunne welwillendheid, en van hunne zucht, om het wettig gezag van zyne kroon te helpen handhaven, zonder hem regtstreeks of van ter zyde eenige wyziging in den vorm van zyn bestuur aanteraden.

— De teregtstellingen gaan haren gang. De militaire commissie wordt gepresideerd door zekeren generaal *Chapron*. Men merkt op, dat hy dikwerf by de uitoefening van de doodstraf tegenwoordig is. Zyne overmatige gestrengheid en hardvochtigheid zyn weinig geschikt, om hem de achting zyner medeburgers te verzekeren.

Van de Grenzen *den* 26 *April*. Dezelfde tooneelen van wanorde, welke, na het vertrek der fransche troepen in Vittoria hebben plaats gehad, zyn te Tolosa herhaald.— De lieden, welke tot de party der zoogenaamde dweepzieke koningsgezinden behooren, hebben verscheidene huizen, onder andere dat van den voormaligen *Gefepotolico* van Guipozcoa, den graaf *de Villafeurte*, geplunderd.

De fransche armee, welke thans in Spanje achterblyft, zal 30 á 32000 man tellen, daar onder gerekend eene brigade Zwitsers in franschen dienst, die in Madrid, op personelyk verzoek des Konings, de paleizen, in welke de Monarch zich bevindt, bewaakt.— Voor het overige bezet genoemd leger de vestingen Pampelona, San Sebastiaan, Figueres en Barcelona, welke als de sleutels van Spanje kunnen worden aangemerkt, en bevindt zich eene divisie van hetzelve, sterk 10000 man, in Cadix, welke de reeds zoo gedvchte positien, die het eiland Leon oplevert, by voortduring versterkt. In deze vestingen zyn de militaire fransche overheden meester, en wordt geene vervolging van constitutionele Spanjaarden geduld.— Zoo lang de spaansche monarchie achterlyk blyft met aan Frankryk de sommen gelds te betalen, welke zy aan dat Ryk schuldig is, hebben de fransche troepen een voorwendsel, om de bezitting dier plaatsen te rekken.

FRANKRYK.

Parys *den* 1 *Mei*. Men herrinnert zich, dat de hertog *de la Rochefoucauld-Liancourt*, by een ministerieel besluit, is ontzet geworden van een aantal posten, welke hy om niet en ten algemeenen nutte waarnam, om dat zyne staatkundige denkwyze niet in allen deele strookte met die der heerschende party; men heeft uit dien hoofde niet zonder eenige bevreemding vernomen, dat H. K. H. de *Dauphine* dezer dagen dien grysaard te Liancourt een bezoek heeft gegeven; de fabrieken, welke hy aldaar heeft gesticht, het gasthuis, en de kerk, die hy heeft gebouwd, met veel belangstelling heeft bezigtigd, en daarna op het kasteel het ontbyt heeft genomen Daarna heeft H. K. H. den hertog van *Fitzjames*, eerste kamerheer des Konings, bezocht. Van het tweede bezoek hebben de ministeriele bladen gewag gemaakt, van het eerste hebben zy gezwegen.

— Na dat de rapporteur van het ontwerp van wet, betreffende de regeling van de rekeningen van 1823, de gronden, welke tegen de voordragt, om die rekeningen goed te keuren, zyn ingebragt, heeft trachten te ontzenuwen, en aan te toonen, dat men het besluit deswegens te nemen, geenzins behoorde uittestellen, is de Kamer overgegaan tot de beraadslaging over de byzondere artikelen der wet.

Het eerste, inhoudende, dat de credieten, geopend by de wetten van 1822 en 1824, met eene som van 23 millioenen, die, op verschillende respecten buiten gebruik waren gebleven, verminderd mogten worden, heeft aanleiding gegeven tot vry netelige beraadslagingen. De heer *Dudon*, een groot voorstander van de party der antiberalen, heeft gemeend, dat de Kamer, betreffende de rekening van de landmagt, de zeemagt, en de financien, te weinig was ingelicht; dat men deswegens geen besluit konde nemen; dat de ministers zelve

den ware stand van zaken zoo weinig kenden, dat zy niet in staat waren, om eene bepaalde som te noemen, als het bedrag der gemaakte verteringen, en dat men dus alle reden had, om te vrezen, dat er eindelyk, gelyk de heer *de la Bourdonnaye* reeds had in 't midden gebragt, een aanmerkelyk te kort zoude ontstaan.

Merkwaardig was het slot zyner redevoering. Het luidde onder andere aldus: „Onze staatkundige tegenstrevers [de liberale oppositie] voeren dagelyks eene taal, veel verstandiger en gematigder dan te voren. Zy zyn 'er op uit, om de dwalingen van het bestuur steeds in een helder daglicht te stellen, en men moet het erkennen, zy zyn dikwerf maar al te gelukkig met hunne aanmerkingen. Begint gylieden niet te vrezen, dat de natie vroeg of laat door hunne redevoeringen zoude kunnen worden voorgelicht, en welligt eindigen met een bykonder vertrouwen te stellen in hunne denkwyze?" Op de uitbarsting van ontevredenheid, welke deze aanmerking onder de antiliberalen te weeg bragt, hervatte de spreker: „Myne heeren, zyt op uwe hoede; deze mannen kunnen met hunne doordachte, verstandige aanmerkingen ligtelyk de natie op het denkbeeld brengen, dat zy het aan het regte einde hebben."— Na eene nieuwe uitboezeming van de zyde der emigranten, dat iets dergelyks onder de onmogelykheden mogt worden gerekend, waarschouwde hy dezelve ten ernstigste, om zyne vermaning toch niet geheel in den wind te slaan.

(Verscheidene staatkundige meenen, dat de heer *Dudon* de ministers op eene schertzende wyze meerdere omzigtigheid heeft willen aanbevelen, daar deze spreker toch zoo goed als iemand weet, dat de keuze van de tegenwoordige Kamer geenzins kan gerekend worden een blijk te zyn van het vertrouwen der kiezers, maar wel eene uitwerking van de ongehoorde practyken, dreigementen en omkoopingen van de zyde der gezagvoerders).

Z. E. de minister van financien heeft weder in persoon geantwoord en aangemerkt, dat 'er geen decifit bestaat, noch bestaan kan, en dat 'er hoegenaamd geene noodzakelykheid is, om de beraadslaging uittestellen, en daarop heeft men, met verwerping van alle amendementen, het artikel gaaf aangenomen.

ADVERTISSEMENTEN.

In den nacht van den 7 op den 8 Augustus 1825, waarschynlyk ten gevolge van Diefstal, uit een bewoond huis, alhier vermist zynde:

Een piece Hollandsch Linnen, houdende Ca. 26 Ellen.

Een dito blaauw gekeperd Broekengoed houdende Ca. 35 Ellen.

Twee nieuwe mans Hoeden.

Een papiere Doosje, waarin twee Brazeletten van Granaten met dito Slootjes.

Een goude Ring, omzet met echte Paarltjes, en in het midden een ster van Diamanten.

Zoo wordt een ieder gewaarschuwd, gemelde Goederen niet te koopen, maar dezelve ontdekkende, aantehouden, en aan het Kantoor van den ondergeteekenden daarvan kennis te geven.

Paramaribo den 9e. Augustus 1825.

De Raad Fiskaal der Kolonii Suriname.

E. L. van HEECKEREN.

Transporten.

den 26e. July 1825.

J. PLANTEAU en F. P. PENARD qq. voor de Wed. H F. MATILE, aan C. L. DOMPIG, van 't Erf en Gebouwen aan de *Keyzer Straat*.

„ 29e., SALOMON de la PARRA qq. voor den Boedel SAML. H. de la PARRA, aan ELIAU NAHAR, van 't Erf en Gebouwen aan de *Waterkant*.

Augustus 1, Eerste Expltr., aan SARAATJE van SNYDERS, van de helfte in de Houtgrond *Remoncourt* in

boven *Suriname.*

HYPOTHEEKEN.

„ 8e., GOMPERTS SALOMON Jr., Eerste Hypotheek aan JACOB GOMPERTS, van een Kamer, van 't Huis en Erf aan de *Wageweg Straat*, La. D. No. 147.

10. E. BAREND Eerste Hypotheek aan F. TAUNAY qq, als Voogd over de minderjarige CATHARINA GERARDA VAN DEN BERGH, van 't Huis en Erf, aan de *Heere Straat*, La. A. No. 26.

Paramaribo den 11e. Augustus 1825.

C. F. STEINHARD.
B. & C.

Ingevolge Resolutie van het Edele Kollegie van Heeren Kommissarissen tot de zaken van de *Nieuwe Wees Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer*, zullen Kurators van voormelde Kamer, aan de vrye DUCHESSE van TRUY van CATHARINA van WEYNE overgeven den Boedel en Nalatenschap van de Vrye TRUY van CATHARINA van WEYNE,—en aan LOUISA VISCONTE, JANSIE van BUTTENIE en MAGDALENA HENRIETTA van BUTTENIE, den Boedel en Nalatenschap van DIDO van BUTTENIE.

Paramaribo den 9 Augustus 1825.

J. DE HEYDER.
Gekw. 1e. Gezw. Klerk.

Op de Plantagie *la Poule* in *Saramacca*, zyn te bekomen, Boom rype Bannanen à 10 St: de Bos, adres ter *Kurateele Kamer.*

J. DE HEYDER.
Gekw. 1st. Gezw. Klerk.

. Het Publiek wordt by deze bekend gemaakt, dat L WETZLER, Ontvanger der *Gemeene Weide en Land Taxen*, zyn Kantoor verplaatst heeft in de *Grave Straat*, het tweede Huis van de Heer J. VAN BROEK, zynde La. B. No. 57.

KURATORS EN SEKWESTERS VAN DEN HOVE CIVIEL, presenteerd op goede zekerheid *Vier duizend Guldens* van de kwestieuse penningen van de Wed. J. TRESFON Jr. en U. WILKENS.

Paramaribo den 3 Augustus 1825.

Morgen voordemiddag zullen JOËL GOMPERTS en ZOON op Vendue verkoopen, Provisien, Stukgoederen, Vaten Haver &c. Alsmede een zes riems Scheeps Sloep, met twee masten. &c.

Kapt. J. H. FREYBOURG, voerende het Schip de *Snelheid* zal met ultimo Augustus zyne Brievenzak sluiten en de reis naar *Amsterdam* aannemen; Hy verzoekt de respective Heeren Planters en Kooplieden hunne Producten by tyds aan Boord te zenden, terwyl hy tevens de vryheid neemt gemelden Bodem aan te bevelen ter inlading van Zuiker, Kattoen en Cacao.

Paramaribo den 11e. Augustus 1825.

De Ondergeteekende is van voornemens om binnen kort deze Kolonie te verlaten.

Paramaribo den 1 Augustus 1825.

SPOONER RUGGLES.

TE KOOP.

Een achtriems Tentpontje met deszelfs toebehooren, te bezigtigen op het Erf van de Heer Js. GOEDE, en te bevragen by H. BREUKERS, woonachtig over den Wel Edele Heer T. VAN BOMMEL.

Paramaribo den 1e. Augustus 1825.

GODSDIENST BY DE HERVORMDEN over de maand Augustus 1825.

Zondag den 14e., voormiddag ½9 uur.
Zondag den 28e., voormiddag ½9 uur.
door Ds. H. UDEN MASMAN.

Gedrukt ter Geprivilegeerde Gouvernements Drukkery van de Erven *J. BRINK.*